

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
תזריע מצורע תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מְגִלָּה פֶּרֶק ב

א. הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה לְמַפְרֵעַ - לֹא יָצָא. קְרָאָהּ עַל פֶּה, קְרָאָהּ תַּרְגּוּם, בְּכָל לָשׁוֹן - לֹא יָצָא. אֲבָל קוֹרִין אוֹתָהּ לַלּוֹעֲזוֹת בְּלַעַז. וְהַלּוֹעֵז שֶׁשָּׁמַע אַשּׁוּרִית - יָצָא: ב. קְרָאָהּ סָרוּגִין, וּמִתְנַמְנֵם - יָצָא. הָיָה כּוֹתְבָהּ, דּוֹרְשָׁהּ, וּמַגִּיהָהּ, אִם כִּוֵּן לִבּוֹ - יָצָא. וְאִם לָאו - לֹא יָצָא. הָיְתָה כְּתוּבָה בַּסַּם, וּבַסִּקְרָא, וּבַקּוֹמוֹס וּבַקַּנְקַנְתּוֹם, עַל הַנְּיָר וְעַל הַדִּפְתְּרָא - לֹא יָצָא, עַד שֶׁתְּהֵא כְּתוּבָה אַשּׁוּרִית עַל הַסֵּפֶר וּבְדָיוֹ: ג. בֶּן עִיר שֶׁהָלַךְ לִכְרַךְ, וּבֶן כְּרַךְ שֶׁהָלַךְ לְעִיר, אִם עָתִיד לַחֲזֹר לִמְקוֹמוֹ - קוֹרֵא כִּמְקוֹמוֹ. וְאִם לָאו - קוֹרֵא עִמָּהֶן. וּמֵהֵיכָן קוֹרֵא אָדָם אֶת הַמְּגִלָּה וְיוֹצֵא בָּהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כֻּלָּהּ, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מֵ"אִישׁ יְהוּדִי" רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מֵ"אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה": ד. הַכֹּל כְּשֵׁרִין לִקְרוֹת אֶת הַמְּגִלָּה, חוּץ מֵחֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה, וְקָטָן. רַבִּי יְהוּדָה מַכְשִׁיר בְּקָטָן. אֵין קוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה, וְלֹא מָלִין, וְלֹא טוֹבְלִין וְלֹא מַזִּין, וְכֵן שׁוֹמֶרֶת יוֹם כְּנֶגֶד יוֹם לֹא תִּטְבֹּל - עַד שֶׁתָּנֵץ הַחַמָּה. וְכֻלָּן שֶׁעָשׂוּ מִשֶּׁעָלָה עָמוּד הַשַּׁחַר - כָּשֵׁר: ה. כָּל הַיּוֹם כָּשֵׁר לִקְרִיאַת הַמְּגִלָּה, וְלִקְרִיאַת הַהַלֵּל, וְלִתְקִיעַת שׁוֹפָר, וְלִנְטִילַת לוּלָב, וְלִתְפִלַּת הַמּוּסָפִין, וְלַמּוּסָפִין, וּלְוִדּוּי הַפָּרִים, וּלְוִדּוּי־הַמַּעֲשֵׂר, וּלְוִדּוּי יוֹם־הַכִּפּוּרִים, לִסְמִיכָה, לִשְׁחִיטָה, לִתְנוּפָה, לְהַגָּשָׁה, לִקְמִיצָה וּלְהַקְטָרָה, לְמִלּוּאִים, וּלְקַבָּלָה, וּלְהַזָּיָה, וּלְהַשְׁקָיַת סוֹטָה, וְלַעֲרֵיפַת הָעֶגְלָה, וּלְטַהֲרַת הַמְּצֹרָע: ו. כָּל הַלַּיְלָה כָּשֵׁר לִקְצִירַת הָעֹמֶר וּלְהֶקְטֵר חֲלָבִים וְאֵבָרִים. זֶה הַכְּלָל - דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּיּוֹם - כָּשֵׁר כָּל הַיּוֹם. דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּלַּיְלָה - כָּשֵׁר כָּל הַלַּיְלָה:

מְגִלָּה פֶּרֶק ג

א. בְּנֵי הָעִיר שֶׁמָּכְרוּ רְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר - לוֹקְחִין בְּדָמָיו בֵּית־הַכְּנֶסֶת. בֵּית־הַכְּנֶסֶת - לוֹקְחִין תֵּבָה. תֵּבָה - לוֹקְחִין מִטְפָּחוֹת. מִטְפָּחוֹת - לוֹקְחִין סְפָרִים. סְפָרִים - לוֹקְחִין תּוֹרָה. אֲבָל אִם מָכְרוּ תּוֹרָה - לֹא יִקְחוּ סְפָרִים. סְפָרִים - לֹא יִקְחוּ מִטְפָּחוֹת. מִטְפָּחוֹת - לֹא יִקְחוּ תֵּבָה. תֵּבָה - לֹא יִקְחוּ בֵּית־הַכְּנֶסֶת. בֵּית־הַכְּנֶסֶת - לֹא יִקְחוּ אֶת הָרְחוֹב. וְכֵן בְּמוֹתְרֵיהֶן. אֵין מוֹכְרִין אֶת שֶׁל רַבִּים לְיָחִיד - מִפְּנֵי שֶׁמּוֹרִידִין אוֹתוֹ מִקְּדֻשָּׁתוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; אָמְרוּ לוֹ: אִם־כֵּן אַף לֹא מֵעִיר גְּדוֹלָה לְעִיר קְטַנָּה: ב. אֵין מוֹכְרִין בֵּית־הַכְּנֶסֶת, אֶלָּא עַל תְּנַאי שֶׁאִם יִרְצוּ יַחֲזִירוּהוּ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מוֹכְרִים אוֹתוֹ מִמְּכַר עוֹלָם, חוּץ מֵאַרְבָּעָה דְּבָרִים - לַמֶּרְחָץ וְלַבֵּרְסְקִי וְלַטְּבִילָה וּלְבֵית הַמַּיִם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מוֹכְרִין אוֹתוֹ לְשֵׁם חָצֵר, וְהַלּוֹקֵחַ - מַה שֶּׁיִּרְצֶה יַעֲשֶׂה: ג. וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בֵּית־הַכְּנֶסֶת שֶׁחָרַב, אֵין מַסְפִּידִין בְּתוֹכוֹ, וְאֵין מַפְשִׁילִין

בְּתוֹכוֹ חֲבָלִים, וְאֵין פּוֹרְשִׁין לְתוֹכוֹ מְצוּדוֹת, וְאֵין שׁוֹטְחִין עַל גַּגּוֹ פֵּרוֹת, וְאֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ קַפַּנְדַּרְיָא, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא כו, לא) "וַהֲשִׁמוֹתִי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם" - קְדֻשָּׁתָן אַף כְּשֶׁהֵן שׁוֹמֵמִין. עָלוּ בוֹ עֲשָׂבִים - לֹא יִתְלֹשׁ, מִפְּנֵי עֶגְמַת־נֶפֶשׁ: ד. רֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת - קוֹרִין בְּפָרָשַׁת שְׁקָלִים. חָל לִהְיוֹת בְּתוֹךְ הַשַּׁבָּת - מַקְדִּימִין לְשֶׁעָבַר וּמַפְסִיקִין לְשַׁבָּת אַחֶרֶת. בַּשְּׁנִיָּה - זָכוֹר. בַּשְּׁלִישִׁית - פָּרָה אֲדֻמָּה. בָּרְבִיעִית - "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם". בַּחֲמִישִׁית - חוֹזְרִין לִכְסִדְרָן. לַכֹּל מַפְסִיקִין, בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים, בַּחֲנֻכָּה וּבַפּוּרִים, בַּתַּעֲנִיּוֹת וּבַמַּעֲמָדוֹת וּבְיוֹם־הַכִּפּוּרִים: ה. בַּפֶּסַח - קוֹרִין בְּפָרָשַׁת מוֹעֲדוֹת שֶׁל תּוֹרַת כֹּהֲנִים. בָּעֲצֶרֶת - שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת. בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה - "בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ". בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים - "אַחֲרֵי מוֹת". בְּיוֹם־טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חָג - קוֹרִין בְּפָרָשַׁת מוֹעֲדוֹת שֶׁבְּתוֹרַת־כֹּהֲנִים, וּבְשְׁאָר כָּל יְמוֹת הֶחָג - בְּקָרְבְּנוֹת הֶחָג: ו. בַּחֲנֻכָּה, בַּנְּשִׂיאִים. בַּפּוּרִים - "וַיָּבֹא עֲמָלֵק". בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים - "וּבְרֹאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם". בַּמַּעֲמָדוֹת - בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. בַּתַּעֲנִיּוֹת - בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת. אֵין מַפְסִיקִין בַּקְּלָלוֹת - אֶלָּא אֶחָד קוֹרֵא אֶת כֻּלָּן. בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי וּבַשַּׁבָּת בַּמִּנְחָה - קוֹרִין כְּסִדְרָן וְאֵין עוֹלִין לָהֶם מִן הַחֶשְׁבּוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא כג, מד) "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - מִצְוָתָן שֶׁיִּהוּ קוֹרִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּזְמַנּוֹ:

מְגִלָּה פֶּרֶק ד

א. הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה עוֹמֵד וְיוֹשֵׁב, קְרָאָהּ אֶחָד, קְרָאוּהָ שְׁנַיִם - יָצְאוּ. מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְבָרֵךְ - יְבָרֵךְ. וְשֶׁלֹּא לְבָרֵךְ - לֹא יְבָרֵךְ. בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי וּבַשַּׁבָּת בַּמִּנְחָה - קוֹרִין שְׁלֹשָׁה. אֵין פּוֹחֲתִין וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ: ב. בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים וּבְחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד - קוֹרִין אַרְבָּעָה. אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶן, וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ. זֶה הַכְּלָל - כָּל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מוּסָף וְאֵינוֹ יוֹם־טוֹב - קוֹרִין אַרְבָּעָה. בְּיוֹם־טוֹב - חֲמִשָּׁה. בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים - שִׁשָּׁה. בְּשַׁבָּת - שִׁבְעָה. אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶן - אֲבָל מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וּמַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ: ג. אֵין פּוֹרְסִין אֶת שְׁמַע, וְאֵין עוֹבְרִין לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְאֵין נוֹשְׂאִין אֶת כַּפֵּיהֶם, וְאֵין קוֹרִין בַּתּוֹרָה, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא, וְאֵין עוֹשִׂין מַעֲמָד וּמוֹשָׁב, וְאֵין אוֹמְרִים בִּרְכַּת אֲבֵלִים וְתַנְחוּמֵי אֲבֵלִים וּבִרְכַּת חֲתָנִים, וְאֵין מְזַמְּנִין בַּשֵּׁם - פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה. וּבַקְּרָקָעוֹת - תִּשְׁעָה וְכֹהֵן. וְאָדָם, כַּיּוֹצֵא בָּהֶן: ד. הַקּוֹרֵא בַּתּוֹרָה - לֹא יִפְחֹת מִשְּׁלֹשָׁה פְּסוּקִים. לֹא יִקְרָא

לַמְתַרְגְּמָן יוֹתֵר מִפָּסוּק אֶחָד, וּבַנָּבִיא - שְׁלֹשָׁה. הָיוּ שְׁלָשְׁתָּן שָׁלֹשׁ פָּרָשִׁיּוֹת - קוֹרִין אֶחָד אֶחָד. מְדַלְּגִין בַּנָּבִיא וְאֵין מְדַלְּגִין בַּתּוֹרָה. וְעַד כַּמָּה הוּא מְדַלֵּג? עַד כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְסֹק הַתַּרְגְּמָן: ה. הַמַּפְטִיר בַּנָּבִיא - הוּא פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְהוּא עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. וְאִם הָיָה קָטָן - אָבִיו אוֹ רַבּוֹ עוֹבְרִין עַל יָדוֹ: ו. קָטָן - קוֹרֵא בַּתּוֹרָה וּמְתַרְגֵּם, אֲבָל אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. פּוֹחֵת - פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע וּמְתַרְגֵּם, אֲבָל אֵינוֹ קוֹרֵא בַּתּוֹרָה, וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. סוּמָא - פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע וּמְתַרְגֵּם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כֹּל שֶׁלֹּא רָאָה מְאוֹרוֹת מִיָּמָיו - אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע: ז. כֹּהֵן שֶׁיֵּשׁ בְּיָדָיו מוּמִין - לֹא יִשָּׂא אֶת כַּפָּיו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף מִי שֶׁהָיוּ יָדָיו צְבוּעוֹת אִסְטִיס וּפוּאָה - לֹא יִשָּׂא אֶת כַּפָּיו, מִפְּנֵי שֶׁהָעָם מִסְתַּכְּלִין בּוֹ: ח. הָאוֹמֵר אֵינִי עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּבָה בְּצִבּוּעִין - אַף בִּלְבָנִים לֹא יַעֲבֹר. בְּסַנְדָּל אֵינִי עוֹבֵר - אַף יָחֵף לֹא יַעֲבֹר. הָעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ עֶגְלָה - סַכָּנָה וְאֵין בָּהּ מִצְוָה. נְתָנָהּ עַל מְצָחוֹ אוֹ עַל פַּס יָדוֹ - הֲרֵי זוֹ דֶּרֶךְ הַמִּינוּת. צִפָּן זָהָב, וּנְתָנָהּ עַל בֵּית אֶנְקְלִי שֶׁלּוֹ - הֲרֵי זוֹ דֶּרֶךְ הַחִיצוֹנִים: ט. הָאוֹמֵר: 'יְבָרְכוּךְ טוֹבִים' - הֲרֵי זוֹ דֶּרֶךְ הַמִּינוּת. 'עַל קֵן צִפּוֹר יַגִּיעוּ רַחֲמֶיךָ, וְעַל טוֹב יִזָּכֵר שִׁמְךָ', 'מוֹדִים' 'מוֹדִים' - מְשַׁתְּקִין אוֹתוֹ. הַמְכַוֵּן בָּעֲרִיּוֹת - מְשַׁתְּקִין אוֹתוֹ. הָאוֹמֵר: "וּמִזַּרְעֲךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ" (וַיִּקְרָא יח, כא) - 'וּמִזַּרְעֲךָ לָא תִתֵּן לְאַעְבָּרָא בְּאַרְמָיוּתָא' - מְשַׁתְּקִין אוֹתוֹ בְּנְזִיפָה: י. מַעֲשֶׂה רְאוּבֵן - נִקְרָא וְלֹא מִתְרְגֵּם. מַעֲשֶׂה תָּמָר - נִקְרָא וּמִתְרְגֵּם. מַעֲשֶׂה עֵגֶל הָרִאשׁוֹן - נִקְרָא וּמִתְרְגֵּם. וְהַשֵּׁנִי - נִקְרָא וְלֹא מִתְרְגֵּם. בִּרְכַּת כֹּהֲנִים, מַעֲשֶׂה דָּוִד וְאַמְנוֹן - לֹא נִקְרָאִין וְלֹא מִתְרְגְּמִין. אֵין מַפְטִירִין בַּמֻּרְכָּבָה. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֵין מַפְטִירִין בְּ"הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם" (יְחֶזְקֵאל טז, ב):

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת מְגִלָּה

מוֹעֵד קָטָן פֶּרֶק א

א. מַשְׁקִין בֵּית הַשְּׁלָחִין בַּמּוֹעֵד וּבַשְּׁבִיעִית - בֵּין מִמַּעְיָן שֶׁיָּצָא בַּתְּחִלָּה, בֵּין מִמַּעְיָן שֶׁלֹּא יָצָא בַּתְּחִלָּה. אֲבָל אֵין מַשְׁקִין - לֹא מִמֵּי הַגְּשָׁמִים וְלֹא מִמֵּי הַקִּילוֹן. וְאֵין עוֹשִׂין עוּגִיּוֹת לַגְּפָנִים: ב. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: אֵין עוֹשִׂין אֶת הָאַמָּה בַּתְּחִלָּה בַּמּוֹעֵד וּבַשְּׁבִיעִית, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עוֹשִׂין אֶת הָאַמָּה בַּתְּחִלָּה בַּשְּׁבִיעִית, וּמְתַקְּנִין אֶת הַמְקֻלְקָלוֹת בַּמּוֹעֵד. וּמְתַקְּנִין אֶת קִלְקוּלֵי הַמַּיִם שֶׁבִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְחוֹטְטִין אוֹתָן. וּמְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הָרְחוֹבוֹת וְאֶת מְקָוְאוֹת הַמַּיִם, וְעוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הָרַבִּים, וּמְצַיְּנִין אֶת

הַקְּבָרוֹת, וְיוֹצְאִין אַף עַל הַכִּלְאַיִם: ג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: מוֹשְׁכִים אֶת הַמַּיִם מֵאִילָן לְאִילָן - וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁקֶה אֶת כָּל הַשָּׂדֶה. זְרָעִים שֶׁלֹּא שָׁתוּ לִפְנֵי הַמּוֹעֵד - לֹא יַשְׁקֵם בַּמּוֹעֵד. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בָּזֶה וּבָזֶה: ד. צָדִין אֶת הָאֵישׁוֹת וְאֶת הָעַכְבָּרִים מִשְּׂדֵה־הָאִילָן וּמִשְּׂדֵה־הַלָּבָן - שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ, בַּמּוֹעֵד וּבַשְּׁבִיעִית. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מִשְּׂדֵה־הָאִילָן - כְּדַרְכּוֹ, וּמִשְּׂדֵה־הַלָּבָן - שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ. וּמְקָרְין אֶת הַפִּרְצָה בַּמּוֹעֵד, וּבַשְּׁבִיעִית - בּוֹנֶה כְּדַרְכּוֹ: ה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: רוֹאִין אֶת הַנִּגָּעִים בַּתְּחִלָּה לְהָקֵל - אֲבָל לֹא לְהַחְמִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחְמִיר. וְעוֹד אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מְלַקֵּט אָדָם עֲצָמוֹת אָבִיו וְאִמּוֹ - מִפְּנֵי שֶׁשִּׂמְחָה הִיא לוֹ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֲבָל הוּא לוֹ. לֹא יְעוֹרֵר אָדָם עַל מֵתוֹ, וְלֹא יַסְפִּידֶנּוּ קֹדֶם לָרֶגֶל שְׁלֹשִׁים יוֹם: ו. אֵין חוֹפְרִין כּוּכִין וְקְבָרוֹת בַּמּוֹעֵד - אֲבָל מְחַנְּכִים אֶת הַכּוּכִין בַּמּוֹעֵד. וְעוֹשִׂין נִבְרֶכֶת בַּמּוֹעֵד, וְאָרוֹן עִם הַמֵּת בָּחָצֵר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר - אֶלָּא אִם־כֵּן יֵשׁ עִמּוֹ נְסָרִים: ז. אֵין נוֹשְׂאִין נָשִׁים בַּמּוֹעֵד, לֹא בְּתוּלוֹת, וְלֹא אַלְמָנוֹת, וְלֹא מְיַבְּמִין - מִפְּנֵי שֶׁשִּׂמְחָה הִיא לוֹ. אֲבָל מַחֲזִיר הוּא אֶת גְּרוּשָׁתוֹ. וְעוֹשָׂה אִשָּׁה תַּכְשִׁיטֶיהָ בַּמּוֹעֵד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא תָּסוּד - מִפְּנֵי שֶׁנִּוּוּל הוּא לָהּ: ח. הַהֶדְיוֹט תּוֹפֵר כְּדַרְכּוֹ, וְהָאָמָּן מַכְלִיב. וּמְסָרְגִין אֶת הַמִּטּוֹת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף מְמַתְּחִין: ט. מַעֲמִידִין תַּנּוּר וְכִירַיִם וְרַחַיִם בַּמּוֹעֵד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין מְכַבְּשִׁין אֶת הָרַחַיִם בַּתְּחִלָּה: י. עוֹשִׂין מַעֲקֶה לַגַּג וְלַמִּרְפֶּסֶת מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט - אֲבָל לֹא מַעֲשֵׂה אָמָּן. שָׁפִין אֶת הַסְּדָקִין וּמַעְגִּילִין אוֹתָן בַּמַּעְגִּילָה בַּיָּד וּבָרֶגֶל - אֲבָל לֹא בַּמַּחְלְצַיִם. הַצִּיר וְהַצָּנוֹר וְהַקּוֹרָה וְהַמַּנְעוּל וְהַמַּפְתֵּחַ שֶׁנִּשְׁבְּרוּ - מְתַקְּנָן בַּמּוֹעֵד, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְכַוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד, וְכָל כְּבָשִׁין שֶׁהוּא יָכוֹל לֶאֱכֹל מֵהֶן בַּמּוֹעֵד - כּוֹבְשָׁן:

מוֹעֵד קָטָן פֶּרֶק ב

א. מִי שֶׁהָפַךְ אֶת זֵיתָיו, וְאֵרְעוֹ אֵבֶל אוֹ אֹנֶס, אוֹ שֶׁהִטְעוּהוּ פּוֹעֲלִים - טוֹעֵן קוֹרָה רִאשׁוֹנָה וּמַנִּיחָהּ לְאַחַר הַמּוֹעֵד, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: זוֹלֵף וְגוֹמֵר וְגָף כְּדַרְכּוֹ: ב. וְכֵן מִי שֶׁהָיָה יֵינוֹ בְּתוֹךְ הַבּוֹר, וְאֵרְעוֹ אֵבֶל אוֹ אֹנֶס, אוֹ שֶׁהִטְעוּהוּ פּוֹעֲלִים - זוֹלֵף וְגוֹמֵר וְגָף כְּדַרְכּוֹ. דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: עוֹשֶׂה לוֹ לְמוּדִים, בְּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יַחְמִיץ: ג. מַכְנִיס אָדָם פֵּרוֹתָיו מִפְּנֵי הַגַּנָּבִים, וְשׁוֹלֶה פִּשְׁתָּנוֹ מִן הַמִּשְׁרָה, בְּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֹּאבַד - וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְכַוֵּן אֶת מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד. וְכֻלָּן אִם כִּוְּנוּ מְלַאכְתָּן בַּמּוֹעֵד - יֹאבֵדוּ: ד. אֵין לוֹקְחִין בָּתִּים, עֲבָדִים וּבְהֵמָה - אֶלָּא לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, אוֹ לְצֹרֶךְ הַמּוֹכֵר, שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל. אֵין מְפַנִּין מִבַּיִת לְבַיִת - אֲבָל מְפַנֶּה הוּא לַחֲצֵרוֹ. אֵין מְבִיאִין

כֵּלִים מִבֵּית הָאֻמָּן. וְאִם חוֹשֵׁשׁ לָהֶם – מְפַנֶּן לְחָצֵר אַחֶרֶת: ה. מְחַפִּין אֶת הַקְּצִיעוֹת בְּקַשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף מְעַבִּין. מוֹכְרֵי פֵּרוֹת, כְּסוּת וְכֵלִים – מוֹכְרִים בִּצְנִעָה לְצַרְךְ הַמּוֹעֵד. הַצַּיָּדִין וְהַדָּשׁוּשׁוֹת וְהַגָּרוֹסוֹת – עוֹשִׂין בִּצְנִעָה לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הֵם הֶחְמִירוּ עַל עַצְמָן:

מוֹעֵד קָטָן פֶּרֶק ג

א. וְאֵלּוּ מְגַלְּחִין בַּמּוֹעֵד: הַבָּא מִמְּדִינַת הַיָּם, וּמִבֵּית הַשִּׁבְיָה, וְהַיּוֹצֵא מִבֵּית־הָאֲסוּרִין, וְהַמְנֻדֶּה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים, וְכֵן מִי שֶׁנִּשְׁאַל לֶחָכָם וְהֶתֵּר, וְהַנָּזִיר, וְהַמְצֹרָע הָעוֹלֶה מִטַּמְאָתוֹ לְטַהֲרָתוֹ: ב. וְאֵלּוּ מְכַבְּסִין בַּמּוֹעֵד: הַבָּא מִמְּדִינַת הַיָּם, וּמִבֵּית הַשִּׁבְיָה, וְהַיּוֹצֵא מִבֵּית־הָאֲסוּרִים, וְהַמְנֻדֶּה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים, וְכֵן מִי שֶׁנִּשְׁאַל לֶחָכָם וְהֶתֵּר, מִטְּפָחוֹת הַיָּדַיִם וּמִטְּפָחוֹת הַסַּפָּרִים וּמִטְּפָחוֹת הַסְּפָגִ, הַזָּבִין וְהַזָּבוֹת, וְהַנִּדּוֹת וְהַיּוֹלְדוֹת, וְכָל הָעוֹלִין מִטַּמְאָה לְטָהֳרָה – הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. וּשְׁאָר כָּל אָדָם אֲסוּרִין: ג. וְאֵלּוּ כוֹתְבִין בַּמּוֹעֵד: קִדּוּשֵׁי נָשִׁים, גִּטִּין וְשׁוֹבָרִין, דְּיַתִּיקִי, מַתָּנָה וּפְרוֹזְבּוּלִין, אִגְּרוֹת שׁוּם וְאִגְּרוֹת מָזוֹן, שְׁטָרֵי חֲלִיצָה וּמֵאוּנִים וּשְׁטָרֵי בֵּרוּרִין וּגְזֵרוֹת בֵּית־דִּין וְאִגְּרוֹת שֶׁל רְשׁוּת: ד. אֵין כּוֹתְבִין שְׁטָרֵי־חוֹב בַּמּוֹעֵד. וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ, אוֹ שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל – הֲרֵי זֶה יִכְתֹּב. אֵין כּוֹתְבִין סְפָרִים, תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת בַּמּוֹעֵד, וְאֵין מַגִּיהִין אוֹת אַחַת, אֲפִלּוּ בְּסֵפֶר עֶזְרָא. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כּוֹתֵב אָדָם תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת לְעַצְמוֹ, וְטוֹוֶה עַל יֶרֶךְ תְּכֵלֶת לְצִיצִית: ה. הַקּוֹבֵר אֶת מֵתוֹ שְׁלשָׁה יָמִים קֹדֶם לָרֶגֶל – בָּטְלָה הֵימֶנּוּ גְּזֵרַת שִׁבְעָה. שְׁמוֹנָה – בָּטְלָה הֵימֶנּוּ גְּזֵרַת שְׁלשִׁים, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ: שַׁבָּת עוֹלָה וְאֵינָהּ מַפְסֶקֶת, רְגָלִים מַפְסִיקִין וְאֵינָן עוֹלִין: ו. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ – עֲצֶרֶת כַּשַּׁבָּת. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכִּפּוּרִים, כְּרְגָלִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא כִּדְבְרֵי זֶה וְלֹא כִּדְבְרֵי זֶה – אֶלָּא עֲצֶרֶת כְּרְגָלִים, רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכִּפּוּרִים כַּשַּׁבָּת: ז. אֵין קוֹרְעִין, וְלֹא חוֹלְצִין, וְאֵין מַבְרִין – אֶלָּא קְרוֹבָיו שֶׁל מֵת. אֵין מַבְרִין – אֶלָּא עַל מִטָּה זְקוּפָה, וְאֵין מוֹלִיכִין לְבֵית הָאֵבֶל לֹא בַּטַּבְלָא וְלֹא בָּאִסְקוּטְלָא וְלֹא בַּקָּנוֹן – אֶלָּא בַּסַּלִּים. וְאֵין אוֹמְרִים בִּרְכַּת אֲבֵלִים בַּמּוֹעֵד, אֲבָל עוֹמְדִין בַּשּׁוּרָה וּמְנַחֲמִין וּפוֹטְרִין אֶת הָרַבִּים: ח. אֵין מַנִּיחִין אֶת הַמִּטָּה בָּרְחוֹב – שֶׁלֹּא לְהַרְגִּיל אֶת הַהֶסֵּפֵד, וְלֹא שֶׁל נָשִׁים לְעוֹלָם – מִפְּנֵי הַכָּבוֹד. נָשִׁים בַּמּוֹעֵד מְעַנּוֹת – אֲבָל לֹא מְטַפְּחוֹת. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: הַסְּמוּכוֹת לַמִּטָּה – מְטַפְּחוֹת: ט. בְּרָאשֵׁי־חֳדָשִׁים, בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים – מְעַנּוֹת וּמְטַפְּחוֹת, בָּזֶה וּבָזֶה – אֲבָל לֹא מְקוֹנְנוֹת. נִקְבַּר הַמֵּת – לֹא מְעַנּוֹת וְלֹא מְטַפְּחוֹת. אֵיזֶהוּ עִנּוּי?

שֶׁכֻּלָּן עוֹנוֹת כְּאֶחָת. קִינָה? שֶׁאַחַת מְדַבֶּרֶת, וְכֻלָּן עוֹנוֹת אַחֲרֶיהָ, שֶׁנֶּאֱמַר: (יִרְמְיָה ט, יט) "וְלַמֵּדְנָה בְנֹתֵיכֶם נְהִי, וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה". אֲבָל לֶעָתִיד לָבוֹא הוּא אוֹמֵר: (יְשַׁעְיָה כה, ח) "בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח, וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהוִה דִּמְעָה מֵעַל־כָּל פָּנִים" וְגוֹ':

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת מוֹעֵד קָטָן

חֲגִיגָה פֶּרֶק א

א. הַכֹּל חַיָּבִין בְּרְאִיָּה, חוּץ מֵחֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן, וְטֻמְטוּם, וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס, וְנָשִׁים, וַעֲבָדִים שֶׁאֵינָם מְשֻׁחְרָרִים, הַחִגֵּר, וְהַסּוּמָא, וְהַחוֹלֶה, וְהַזָּקֵן, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲלוֹת בְּרַגְלָיו. אֵיזֶהוּ קָטָן - כֹּל שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִרְכֹּב עַל כְּתֵפָיו שֶׁל אָבִיו, וְלַעֲלוֹת מִירוּשָׁלַיִם לְהַר הַבַּיִת, דִּבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כֹּל שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לֶאֱחֹז בְּיָדוֹ שֶׁל אָבִיו, וְלַעֲלוֹת מִירוּשָׁלַיִם לְהַר הַבַּיִת, שֶׁנֶּאֱמַר: "שָׁלֹשׁ רְגָלִים" (שְׁמוֹת כג, יד): ב. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הָרְאִיָּה - שְׁתֵּי כֶסֶף, וַחֲגִיגָה - מָעָה כֶסֶף. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הָרְאִיָּה - מָעָה כֶסֶף, וַחֲגִיגָה - שְׁתֵּי כֶסֶף: ג. עוֹלוֹת בַּמּוֹעֵד - בָּאוֹת מִן הַחֻלִּין, וְהַשְּׁלָמִים - מִן הַמַּעֲשֵׂר. יוֹם־טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מִן הַחֻלִּין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מִן הַמַּעֲשֵׂר: ד. יִשְׂרָאֵל - יוֹצְאִין יְדֵי חוֹבָתָן בִּנְדָרִים וּנְדָבוֹת וּבְמַעֲשַׂר־בְּהֵמָה, וְהַכֹּהֲנִים - בַּחַטָּאוֹת וּבָאֲשָׁמוֹת וּבַבְּכוֹר וּבֶחָזֶה וָשׁוֹק, אֲבָל לֹא בָּעוֹפוֹת וְלֹא בַּמְּנָחוֹת: ה. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אוֹכְלִים מְרֻבִּים וּנְכָסִים מוּעָטִים - מֵבִיא שְׁלָמִים מְרֻבִּים וְעוֹלוֹת מוּעָטוֹת. נְכָסִים מְרֻבִּים וְאוֹכְלִין מוּעָטִין - מֵבִיא עוֹלוֹת מְרֻבּוֹת וּשְׁלָמִים מוּעָטִין. זֶה וָזֶה מֵעֵט - עַל זֶה נֶאֱמַר: "מָעָה כֶסֶף וּשְׁתֵּי כֶסֶף". זֶה וָזֶה מְרֻבִּים - עַל זֶה נֶאֱמַר: (דְּבָרִים טז, יז) "אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ": ו. מִי שֶׁלֹּא חָג בְּיוֹם־טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חָג - חוֹגֵג אֶת כָּל הָרֶגֶל וְיוֹם־טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל חָג. עָבַר הָרֶגֶל וְלֹא חָג - אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ. עַל זֶה נֶאֱמַר: (קֹהֶלֶת א, טו) "מְעֻוָּת לֹא יוּכַל לִתְקֹן, וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת": ז. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא אוֹמֵר: אֵיזֶהוּ מְעֻוָּת שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִתְקֹן? זֶה הַבָּא עַל הָעֶרְוָה, וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה מַמְזֵר. אִם תֹּאמַר בְּגוֹנֵב וְגוֹזֵל - יָכוֹל הוּא לְהַחֲזִירוֹ וְיִתַּקֵּן. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַאי אוֹמֵר: אֵין קוֹרִין מְעֻוָּת, אֶלָּא לְמִי שֶׁהָיָה מִתְקַן בַּתְּחִלָּה וְנִתְעַוֵּת, וְאֵיזֶה? זֶה תַּלְמִיד חָכָם, הַפּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה: ח. הֶתֵּר נְדָרִים פּוֹרְחִין בָּאֲוִיר, וְאֵין לָהֶם עַל מַה שֶׁיִּסָּמְכוּ. הִלְכוֹת שַׁבָּת, חֲגִיגוֹת וְהַמַּעֲלוֹת - הֲרֵי הֵם כַּהֲרָרִים הַתְּלוּיִין בְּשַׂעֲרָה, שֶׁהֵן מִקְרָא מֻעָט וַהֲלָכוֹת מְרֻבּוֹת. הַדִּינִין וְהָעֲבוֹדוֹת, הַטַּהֲרוֹת וְהַטֻּמְאוֹת וַעֲרָיוֹת - יֵשׁ לָהֶן עַל מַה שֶׁיִּסָּמְכוּ. הֵן הֵן גּוּפֵי תּוֹרָה:

[בא לג.]

(יום ראשון ; שמות קה-קו)

וְדָא אִתּוֹסָף עֲלַיְיהוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ דַּיְילְטוֹרָא רַבְרְבָא מִכֻּלְהוּ, קַטֵיגוֹרָא מִכֻּלְהוּ, כֵּיוָן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכֻלְהוּ אַתְיָין לְקַטְרְגָא. מִיָּד וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא. וְכִי לֹא הֲוָה יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאָן הֲוָה אָתֵי. אֶלָּא לְאַיְיתָאָה עוֹבָדָא לְרָעוּתֵיהּ.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן וְגוֹ׳ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת יְיָ וַיֹּאמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּיִשּׁוּבָא דְּאַרְעָא אִתְמְסָר לְסִטְרִין אַחֲרָנִין, בַּר אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל בִּלְחוֹדָהָא. כֵּיוָן דְּאָמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ, אַשְׁגַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבָעֵי לְמֶהֱוֵי דַּלְטוֹרָא עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל. מִיָּד (אִיּוֹב א, ח) : וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ.

חָמָא שַׁעֲתָא לְמֵיהַב לֵיהּ חוּלָקָא, בְּמָה דְּיִתְעַסַּק, וְיִתְפָּרֵשׁ מִנַּיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, וְהָא אוּקְמוּהָ, לְרַעְיָא דְּבָעָא לְמֶעְבַּר עָאנֵיהּ בְּחַד נַהֲרָא וְכוּ׳, מִיָּד אִתְעַסַּק בֵּיהּ הַהוּא שָׂטָן, וְלֹא קִטְרֵג עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל.

וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת יְיָ וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים. לָאו תָּוְהָא לְעַבְדָּא דְּמָארֵיהּ עָבִיד לֵיהּ כָּל רְעוּתֵיהּ, דְּיֵהֵא דָּחִיל לֵיהּ, אַעְדֵּי אַשְׁגְּחוּתָךְ מִנֵּיהּ, וְתֶחֱמֵי אִי דָּחִיל לָךְ וְאִם לָאו.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּעָאקוּ, כַּד אִתְיְיהֵב חוּלָקָא חָדָא לְהַאי סְטָר לְאִתְעַסְּקָא בֵּיהּ, אִתְפְּרִישׁ לְבָתַר מִכֻּלָּא. כְּגַוְונָא דָּא שָׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. שָׁעִיר בְּיוֹמָא דְּכִפּוּרֵי. בְּגִין דְּאִתְעַסַּק בֵּיהּ, וְשָׁבִיק לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּמַלְכֵיהוֹן, וְהָכָא, מָטָא זִמְנָא לְמֵיטַל חוּלָקָא דָּא, מִכָּל זַרְעָא דְּאַבְרָהָם, בְּסִטְרָא אַחֲרָא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית כב, כ) : הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַּם הִיא וְגוֹ׳ אֶת עוּץ בְּכוֹרוֹ וְגוֹ׳.

וְתָא חֲזֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ, בָּעָא מִינֵּיהּ, לְמֶעְבַּד דִּינָא בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא דִּינָא הֲוָה לֵיהּ עַל אַבְרָהָם, לְמִתְבַּע מִקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין, דְּלָא אִתְעֲבִיד דִּינָא בְּיִצְחָק, כַּד אִתְקְרִיב עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא, דְּהָא לָא הֲוָה לֵיהּ לְאַחְלָפָא קָרְבְּנָא דְּאַזְמִין עַל מַדְבְּחָא, בְּאָחֳרָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (וַיִּקְרָא כז, י) : לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ. וְהָכָא קָאִים יִצְחָק עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא, וְלָא אִשְׁתְּלִים מִנֵּיהּ קָרְבְּנָא, וְלָא אִתְעֲבִיד בֵּיהּ דִּינָא, וּבָעָא דָּא מֵעִם

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּבָעָא דִּינֵיהּ דְּיוֹסֵף לְכַמָּה דָּרִין. וְכָל מַה דְּבָעָא, בְּאוֹרַח דִּינָא בָּעָא.

וּמֵהַהוּא זִמְנָא דְּאִשְׁתְּזִיב יִצְחָק, וְאִתְחַלַּף קָרְבְּנֵיהּ, זַמִּין לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְהַהוּא מְקַטְרְגָא, הַאי לְחוֹלָקֵיהּ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַּם הִיא וְגוֹ׳ אֶת עוּץ בְּכוֹרוֹ. וְהָכָא, מָטָא לְמֵיטָל חוֹלָקֵיהּ עָלֵיהּ, מִכָּל זַרְעֵיהּ דְּאַבְרָהָם, וְלָא יִקְרַב בְּסִטְרָא אַחֲרָא.

וְכֹלָּא בְּדִינָא אָתָא. כְּמָה דְּאִיהוּ דָּן, הָכִי אִתְדָּן. בְּגִין דְּאִיּוֹב מִקְּרִיבֵי עִיטָא דְּפַרְעֹה הֲוָה, וְכַד קָם פַּרְעֹה עָלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, בָּעָא לְקַטְלָא לוֹן. אָמַר לֵיהּ לָא, אֶלָּא טוֹל מָמוֹנֵהוֹן וּשְׁלוֹט עַל גּוּפֵיהוֹן, בְּפוּלְחָנָא קַשְׁיָא, וְלָא תְּקַטּוֹל לוֹן. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חַיֶּיךָ, בְּהַהוּא דִּינָא מַמָּשׁ, תְּהֵא דָּאִין, מַה כְּתִיב (אִיּוֹב ב, ה): אוּלָם שְׁלַח נָא יָדְךָ וְגַע אֶל עַצְמוֹ וְאֶל בְּשָׂרוֹ וְגוֹ׳. בְּמָה דְּאִיהוּ דָּן, הָכִי אִתְדָּן. וְאַף עַל גַּב דִּבְכָל שְׁאַר הֲוָה דָּחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב, אַךְ אֶת נַפְשׁוֹ שְׁמוֹר. וְאִתְיְהִיב לֵיהּ רְשׁוּ, לְמִשְׁלַט עַל בְּשָׂרָא, בְּגִין רָזָא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ו, יג): קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי, וְאוֹקְמוּהָ, בָּא לְפָנַי וַדַּאי, וְדָא אִיהוּ קֵץ כָּל בָּשָׂר, וְלֹא רוּחָא. וְאִיתְּמַר, דְּאִיהוּ קֵץ דְּאָתֵי מִסִּטְרָא דְּחִשָּׁךְ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (אִיּוֹב כח, ג): קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר. וּלְכָל בְּשָׂרָא, בְּגִין דְּאִית קֵץ אַחֲרָא, וְאִקְרֵי (דָּנִיֵּאל יב): קֵץ הַיָּמִין, וְדָא אִיהוּ קֵץ אַחֲרָא, מִסִּטְרָא דְּשִׂמְאלָא, דְּאִיהוּ חֹשֶׁךְ. וְעַל דָּא אִתְיְהִיב לֵיהּ רְשׁוּ בְּעַצְמוֹ וּבְשָׂרוֹ.

וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ לְבַלְּעוֹ. אִי הָכִי, לָאו בְּדִינָא הֲוָה, אֶלָּא בְּמֵימַר הַהוּא מְקַטְרְגָא, דְּאָסִית לֵיהּ, וְאַסְטֵי לֵיהּ. אֶלָּא, כֹּלָּא בְּדִינָא הֲוָה, וְהָכִי אָמַר לוֹ אֱלִיהוּא (אִיּוֹב לד, יא): כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם לוֹ וּכְאֹרַח אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ. וְהָכִי הֲוָה כְּמָה דְּאִתְּמַר, כְּמָה דְּאִיהוּ גָּזַר, הָכִי אִתְגְּזַר עָלֵיהּ.

וְהַאי דְּאָמַר וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ לְבַלְּעוֹ חִנָּם, וַתְּסִיתֵנִי לְבַלְּעוֹ לָא כְּתִיב, אֶלָּא וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ, בֵּיהּ קַיְימָא בְּדַעְתֵּיהּ, דְּאִיהוּ חָשִׁיב דְּהָא תְּסִיתֵנִי, כְּמָה דְּאָמַר (אִיּוֹב י, ג): וְעַל עֲצַת רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ. כְּגַוְונָא דָּא (תְּהִלִּים עח, לו): וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ לוֹ. וַיְפַתּוּהוּ וַיְכַזְּבוּ לוֹ. לָא כְּתִיב, אֶלָּא וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם. בְּפִיהֶם קַיְימָא מִלָּה דָּא דְּהָא אִתְפַּתָּה.

[בא לג:]

(יום שני; שמות קז-קח)

אָמַר רִבִּי אַבָּא, כֹּלָּא הוּא שַׁפִּיר, אֲבָל הָכִי אוֹלִיפְנָא, דִּתְנַן, סָלִיק וְאַסְטִין. וְכִי אִיהוּ יָכִיל לְאַסְטָנָא, אִין. דְּהָא אִיהוּ מֶלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל, דִּכְתִיב (קֹהֶלֶת ד, יג): טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל. וְעַל דָּא, יָכִיל לְאַסְטָנָא לְבַר נָשׁ. מַאי טַעֲמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ מְהֵימָן עַל עוֹבָדוֹי דִּבְנֵי נָשָׁא.

תָּא חֲזֵי, הַאי בְּדִינָא דְיָחִיד, אֲבָל בְּדִינָא דְעָלְמָא, כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית יא, ה): וַיֵּרֶד יְיָ לִרְאוֹת. אֵרְדָה נָא וְאֶרְאֶה (בְּרֵאשִׁית יח, כא). דְּלָא אִתְיְיהִיב מְהֵימָנוּתָא אֶלָּא בִּידֵיהּ בִּלְחוֹדוֹי, דְּהָא לָא בָּעָא לְאוֹבָדָא עָלְמָא, עַל מֵימָר דְּהַהוּא מִקַּטְרְגָא, דְּתִיאוּבְתֵּיהּ אִיהוּ תָּדִיר לְשֵׁיצָאָה. מִנָּלָן דִּכְתִיב (אִיּוֹב כח, ג): קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר. לְשֵׁיצָאָה כֻּלָּא, הוּא חוֹקֵר. וְדָא אִיהוּ קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי, וַדַּאי בְּגִין לְשֵׁיצָאָה.

וְתָא חֲזֵי, וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבוֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְיָ. כְּמָה דְּאִתְמַר. וְהַהוּא יוֹמָא, קַיְימִין תְּרֵין סִטְרִין, לְקַבְלָא בְּנֵי עָלְמָא. כָּל אִנּוּן דְּאַתְיָין קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּתְיוּבְתָּא וּבְעוֹבָדִין טָבִין, אִנּוּן זַכְיָין לְמֶהֱוֵי כְּתִיבִין לְגַבֵּיהּ דְּהַהוּא סִטְרָא דְּאִיהוּ חַיִּים, וְאַפִּיק תּוֹצָאוֹת חַיִּים. וּמַאן דְּאִיהוּ מִסִּטְרֵיהּ, אַכְתִּיב לְחַיִּים. וְכָל אִנּוּן דְּאַתְיָין בְּעוֹבָדִין בִּישִׁין, אִינּוּן כְּתִיבִין לְהַהוּא סִטְרָא אַחֲרָא דְּאִיהוּ מוֹתָא, וְאִקְרֵי מָוֶת, וּבֵיהּ שַׁרְיָא מוֹתָא.

וּבְהַהוּא יוֹמָא, קַיְימִין אִלֵּין תְּרֵין סִטְרִין: חַיִּים, וּמָוֶת. אִית מַאן דְּאַכְתִּיב לְסִטְרָא דְּחַיִּים. וְאִית מַאן דְּאַכְתִּיב לְסִטְרָא דְּמָוֶת. וּלְזִמְנִין דְּעָלְמָא שַׁרְיָא בְּאֶמְצָעִיתָא, אִי קַיְימָא חַד זַכָּאָה בְּעָלְמָא, דְּאַכְרַע עָלַיְיהוּ, כֻּלְּהוּ קַיְימִין וְאַכְתִּיבוּ לְחַיִּים. וְאִי חַד חַיָּיבָא אַכְרַע עָלְמָא, כֻּלְּהוּ אַכְתִּיבוּ לְמִיתָה.

וְהַהוּא זִמְנָא, עָלְמָא הֲוָה קַיָּים בְּאֶמְצָעִיתָא, וְהַהוּא מִקַּטְרְגָא בָּעָא לְאַסְטָאָה. מִיָּד מַה כְּתִיב, הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמוֹהוּ בָּאָרֶץ וְגוֹ׳. כֵּיוָן דְּאִשְׁתְּמוֹדָע אִיהוּ בִּלְחוֹדוֹי, מִיָּד אַתְקִיף בֵּיהּ מִקַּטְרְגָא. וְעַל דָּא תָּנֵינָן, דְּלָא

אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִתְפָּרְשָׁא מִכָּלָּא דְּסַגִּיאִין, בְּגִין דְּלָא יִתְרְשִׁים אִיהוּ בִּלְחוֹדוֹי, וְלָא יְקַטְרְגוּן עָלֵיהּ לְעֵילָּא.

דִּכְתִיב בַּשּׁוּנַמִּית (מְלָכִים ב׳, ד, יג): וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יֹשֶׁבֶת. לָא בְּעֵינָא לְאַפָּקָא גַּרְמֵי מִכָּלָּא דְּסַגִּיאִין, בְּתוֹךְ עַמִּי יָתִיבְנָא, עַד יוֹמָא דָּא, וּבְתוֹךְ עַמִּי, בְּכֻלָּא חֲדָא אִשְׁתְּמוֹדָע לְעֵילָּא. וְהָכָא אִיּוֹב, כֵּיוָן דְּאִשְׁתְּמוֹדָע לְעֵילָּא וְאִתְרְשִׁים, מִיָּד אַתְקִיף בֵּיהּ מְקַטְרְגָא, וְאָמַר הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים, כָּל מַה דְּדָחִיל לָךְ וְאִתְתָּקַף, לָאו לְמַגָּנָא עָבִיד, הֲלֹא אַתָּה שַׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וּבְעַד וְגוֹ׳. אֲבָל טוֹל כָּל הַאי טָבָא דְּאַנְתְּ עָבֵד לֵיהּ, וּמִיָּד אִם לֹא עַל פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ. יִשְׁבּוֹק לָךְ, וְיִתְדַּבַּק בְּסִטְרָא אַחֲרָא, דְּהָא הַשְׁתָּא בְּפָתוֹרָךְ אִיהוּ אָכִיל, סָלִיק פָּתוֹרָךְ מִנֵּיהּ, וְנֶחֱזֵי מִמָּאן אִיהוּ, וּבְאָן סִטְרָא יִתְדַּבַּק.

מִיָּד, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לוֹ בְּיָדֶךָ. לְאַחֲזָאָה, דְּדָחִילוּ דְּאִיּוֹב לְגַבֵּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הוּא לְנַטְרָא עוֹתְרֵיהּ. וּמֵהָכָא אוֹלִיפְנָא, דְּכָל אִנּוּן דְּדַחֲלִין לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל עוֹתְרַיְיהוּ, אוֹ עַל בְּנַיְיהוּ, לָאו אִיהוּ דְּחִילוּ כְּדָקָא יָאוֹת. וְעַל דָּא קִטְרֵג הַהוּא מְקַטְרְגָא וְאָמַר, הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים הֲלֹא אַתָּה שַׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וְגוֹ׳ מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ. וְעַל דָּא אִיהוּ דָּחִיל לָךְ וְאִתְיְיהִיב לֵיהּ רְשׁוּ לְקַטְרְגָא בֵּיהּ, וּלְאַחֲזָאָה, דְּלָא פָּלַח אִיּוֹב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּרְחִימוּ.

דְּכֵיוָן דְּאִתְנַסֵּי, נָפַק מֵאוֹרְחָא, וְלָא קָאִים בְּקִיּוּמֵיהּ, מַה כְּתִיב, בְּכָל זֹאת לֹא חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו. לֹא חָטָא בִּשְׂפָתָיו אֲבָל בִּרְעוּתֵיהּ חָטָא, וּלְבָתַר חָטָא בְּכֻלָּא.

וְאִי תֵּימָא דְּלָא אִתְנַסֵּי בַּר נָשׁ, הָא כְּתִיב (תְּהִלִּים יא, ה): ה׳ צַדִּיק יִבְחָן וְגוֹ׳. וּבְגִין כָּךְ אִתְנַסֵּי אִיּוֹב. וְאַף עַל גַּב דְּלָא קָאִים בְּקִיּוּמֵיהּ כְּדָקָא יָאוֹת, לָא נָפַק מִתְּחוֹת רְשׁוּתָא דְּמָרֵיהּ לְאִתְדַּבְּקָא בְּסִטְרָא אַחֲרָא.

וְכַמָּה הֲוָה הַהוּא נִסְיוֹנָא דִּילֵיהּ. תְּרֵיסַר יַרְחֵי, שׁוּלְטָנוּתָא דְּהַהוּא סִטְרָא אַחֲרָא. כְּמָה דְּתָנֵינָן, דְּיָנָא דְּחַיְבָיָא בַּגֵּיהִנָּם י״ב יַרְחֵי, וּבְגִין דְּלָא אִתְדַּבַּק בְּסִטְרָא אַחֲרָא כְּתִיב (אִיּוֹב מב, יב): וַיְיָ בֵּרַךְ אֶת

[בא לד.]

(יום שְׁלִישִׁי ; שְׁמוֹת קט-קי)

אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁיתוֹ.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, הַאי דְּאִיּוֹב, לָאו נִסּוּתָא אִיהוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּנִסּוּתָא דִּשְׁאַר צַדִּיקַיָּא, דְּהָא לָא כְּתִיב וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אִיּוֹב, כְּמָה דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית כב, א) : וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. דְּאַבְרָהָם, אִיהוּ בִּידֵיהּ אַקְרִיב לִבְרֵיהּ יְחִידָאי דִּילֵיהּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִיּוֹב לָא יָהִיב כְּלוּם, וְלָא מָסַר לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּם.

וְלָא אִתְּמַר לֵיהּ, דְּהָא גַּלֵּי קָמֵיהּ, דְּלָא יָכִיל לְקַיְּימָא בֵּיהּ, אֲבָל אִתְּמְסָר בִּידָא דְּמַקְטְרְגָא. וּבְדִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְּעֲבִיד, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְּעַר דִּינָא דָּא, לְהַהוּא מְקַטְרְגָא לְגַבֵּיהּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (אִיּוֹב א, ח) : הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל עַבְדִּי אִיּוֹב וְגוֹ׳.

פָּתַח וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית ד, ג) : וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה. מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא מִקֵּץ יָמִין. אִיהוּ דָּחֲה לְקֵץ יָמִין, וְאִתְקְרִיב לְקֵץ יָמִים. וְהָא אוֹקִימְנָא (דָּנִיֵּאל יב, יג) : וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ. וְאָמַר דָּנִיֵּאל, לְאָן קֵץ, לְקֵץ הַיָּמִין, אוֹ לְקֵץ הַיָּמִים. עַד דְּאָמַר לֵיהּ לְקֵץ הַיָּמִין. וְעַל דָּא דָּוִד דָּחִיל וְאָמַר (תְּהִלִּים לט, ה) : הוֹדִיעֵנִי יְיָ קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה הִיא, אוֹ לְקֵץ הַיָּמִים אוֹ לְקֵץ הַיָּמִין. וְהָכָא מַה כְּתִיב וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא מִקֵּץ יָמִין, וּבְגִין כָּךְ לָא אִתְקַבַּל קָרְבָּנֵיהּ, דְּהָא מִסְטְרָא אַחֲרָא הֲוָה.

תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב וְהֶבֶל הֵבִיא גַּם הוּא. מַאי גַּם הוּא. לְאַסְגָּאָה דָּא בְּדָא, קָרְבָּנֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲוָה כְּלָא, וְעִקָּרָא דְּקָרְבְּנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְיָהַב חוּלָקָא לְסִטְרָא אַחֲרָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר וּמֵחֶלְבֵיהֶן. וְקַיִן, עִקָּרָא עָבֵד מִקֵּץ יָמִים, רָזָא דְּסִטְרָא אַחֲרָא, וְיָהִיב חוּלָקָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא לָא אִתְקַבַּל.

בְּאִיּוֹב מַה כְּתִיב (אִיּוֹב א, ד-ה) : וְהָלְכוּ בָּנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה וְגוֹ׳, וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם. וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וְגוֹ׳, וּבְמִשְׁתְּיָא בְּכָל יוֹמָא מְקַטְרְגָא שְׁכִיחַ, וְלָא יָכִיל לֵיהּ. מְנָא לָן. דִּכְתִיב (אִיּוֹב א, י) : הֲלֹא אַתָּה שַׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל אֲשֶׁר לוֹ מִסָּבִיב, וּלְעוֹלָם לָא יָהִיב חוּלָקָא כְּלָל לְגַבֵּיהּ, דְּהָא כְּתִיב (אִיּוֹב א, ה) : וְהָעֲלָה עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם. עוֹלָה סַלְקָא לְעֵילָּא לְעֵילָּא, וְלָא יָהִיב חוּלָקָא לְסִטְרָא אַחֲרָא. דְּאִלְמָלֵא יָהַב

לֵיהּ חוּלָקָא, לָא יָכִיל לֵיהּ לְבָתַר, וְכָל מַה דְּנָטַל מִדִּילֵיהּ נָטַל.

וְאִי תֵּימָא אֲמַאי אַבְאִישׁ לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶלָּא. דְּאִלְמָלֵא יָהַב לֵיהּ חוּלָקָא, יִפְנִי אָרְחָא וְיִסְתְּלַק מֵעַל מַקְדְּשָׁא, וְסִטְרָא דִּקְדֻשָּׁה אִסְתְּלִיק לְעֵילָּא לְעֵילָּא. וְאִיהוּ לָא עָבֵד כֵּן, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תָּבַע בְּדִינָא.

תָּא חֲזֵי, כְּמָה דְּאִיהוּ אִתְפְּרַשׁ, וְלָא אַכְלִיל טוֹב וָרָע, אִיהוּ דָּן לֵיהּ בְּהַהוּא גַּוְנָא, יָהִיב לֵיהּ טוֹב, וּלְבָתַר רָע, וּלְבָתַר אַהַדְּרֵיהּ לְטוֹב. דְּהָכִי אִתְחָזֵי לְבַר נָשׁ, לְמִנְדַּע טוֹב, וּלְמִנְדַּע רַע, וּלְאַהְדָּרָא גַּרְמֵיהּ לְטוֹב, וְדָא אִיהוּ רָזָא דִּמְהֵימָנוּתָא. תָּא חֲזֵי, אִיּוֹב מֵעַבְדֵי פַּרְעֹה הֲוָה, וְדָא הוּא דִּכְתִיב בֵּיהּ (שְׁמוֹת ט, כ): הַיָּרֵא אֶת דְּבַר יְיָ מֵעַבְדֵי פַּרְעֹה.

תָּא חֲזֵי, דְּלָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעֲקָרָא אִיּוֹב מֵאַתְרֵיהּ דְּאִיהוּ הֲוָה מִכְסֵי עַל פַּרְעֹה, כֵּיוָן דְּאִתְחַלָּשׁ עָבַד נוּקְמִין לְפַרְעֹה.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, הַשְׁתָּא אִית לְגַלָּאָה רָזִין, דְּאִנּוּן מִתְדַּבְּקִין לְעֵילָּא וְתַתָּא, מַה כְּתִיב בֹּא אֶל פַּרְעֹה, לֵךְ אֶל פַּרְעֹה מִבָּעֵי לֵיהּ, מַאי בֹּא. אֶלָּא, דְּעָיֵיל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִדְּרִין בָּתַר אִדְּרִין, לְגַבֵּי תַּנִּינָא חַדָּא עִלָּאָה תַּקִּיפָא, דְּכַמָּה דַּרְגִּין מִשְׁתַּלְשְׁלִין מִנֵּיהּ. וּמַאן אִיהוּ. רָזָא דְּהַתַּנִּין הַגָּדוֹל.

וּמֹשֶׁה דָּחִיל מִנֵּיהּ, וְלָא קָרִיב אֶלָּא לְגַבֵּי אִנּוּן יְאוֹרִין, וְאִנּוּן דַּרְגִּין דִּילֵיהּ, אֲבָל לְגַבֵּיהּ דָּחִיל וְלָא קָרִיב, בְּגִין דְּחָמָא לֵיהּ מִשְׁתָּרֵשׁ בְּשָׁרְשִׁין עִלָּאִין.

כֵּיוָן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּדָחִיל מֹשֶׁה, וּשְׁלִיחָן מִמָּנָּן אַחֲרָנִין לְעֵילָּא, לָא יַכְלִין לְקָרְבָא לְגַבֵּיהּ. אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (יְחֶזְקֵאל כט, ג): הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִצְטְרִיךְ לְאַגָּחָא בֵּיהּ קְרָבָא, וְלֹא אַחֲרָא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, אֲנִי ה׳, וְאוֹקְמוּהָ רָזָא דְּחָכְמְתָא דְּהַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרוֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאוֹרָיו לְאִנּוּן מָארֵי מִדִּין, דְּיַדְעִין בְּרָזִין דְּמָארֵיהוֹן.

פָּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית א, כא): וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם. הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ לֵיהּ. אֲבָל וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הוּא רָזָא דָּא

[בא לד:]

(יום רְביעי ; שְמות קיא-קיב)

לְוָיָתָן ובַת זוגו. תַּנִּינִם חָסֵר כְּתִיב, בְּגִין דְּקָטַל לְנוּקְבָא, וְסַלְקָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקַיָּא. וְאוּקְמוּהָ.

הַתַּנִּים הַגָּדוֹל, תֵּשַׁע יְאוֹרִין אִנּוּן, דְּאִיהוּ רָבִיץ בֵּינַיְיהוּ, וְחַד יְאוֹרָא אִיהוּ, דְּמֵימָיו שְׁכִיכִין, וּבְרֵכָאן דְּמֵימִין דְּגִנְתָּא, נַפְלִין בֵּיהּ תְּלַת זִמְנִין בְּשַׁתָּא. וְכַד תְּרֵין זִמְנִין, מִתְבָּרֵךְ הַהוּא יְאוֹרָא וְלא כָּל כָּךְ, וְכַד חַד לָאו הָכִי.

וְהַאי תַּנִּינָא, עָאל בְּהַהוּא יְאוֹרָא, אִתְתָּקִיף וְאָזִיל וְשָׁאט עָאל גּוֹ יַמָּא, וּבָלַע נוּנִין לְכַמָּה זִינִין, וְשָׁלִיט, וְתָב לְהַהוּא יְאוֹרָא. אִלֵּין תִּשְׁעָה יְאוֹרִין אַזְלִין וְסַלְקִין וְסַחֲרֵיהּ כַּמָּה אִילָנִין. וַעֲשָׂבִין לְזִנַּיְיהוּ.

יְאוֹרָא קַדְמָאָה, נָפְקָא מִסִּטְרָא שְׂמָאלָא, בְּחַד צִנּוֹרָא דְּנָגִיד וְנָפִיק, תְּלַת טִפִּין, וְכָל טִפָּה וְטִפָּה אִתְפְּרַשׁ לְתְלַת טִפִּין, וְכָל טִפָּה וְטִפָּה אִתְעֲבִיד מְנֵיהּ יְאוֹרָא חַד, וְאִלֵּין אִנּוּן תִּשְׁעָה יְאוֹרִין, דְּמִתְתָּקְפִין וְאַזְלִין וְשָׁטָאן וְסָחֲרָן בְּכָל אִנּוּן רְקִיעִין.

מִמַּה דְּאִשְׁתְּאַר מֵאִנּוּן טִפִּין כַּד סַיְימִין לְמֵיפַק, אִשְׁתְּאַר טִפָּה חֲדָא, דְּנָפְקָא בִּשְׁכִיכוּ, נָפַל בֵּינַיְיהוּ, וְאִתְעֲבִיד מְנֵיהּ יְאוֹרָא חֲדָא. הַאי יְאוֹרָא אִיהוּ, הַהוּא דְּאַמְרָן דְּאַזְלָא בִּשְׁכִיכוּ.

הַאי יְאוֹרָא, כַּד הַהוּא נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק, אַפִּיק טִפִּין אַחֲרָנִין רַבְרְבָא מִסִּטְרָא דִּימִינָא, מַה דְּאִשְׁתְּאַר מֵאִנּוּן טִפִּין, אִשְׁתְּאַר טִפָּה חֲדָא בִּשְׁכִיכוּ מֵאִנּוּן בִּרְכָאן, וְנָפַל בְּהַהוּא יְאוֹרָא דְּאִיהוּ שָׁכִיךְ. וְהַאי אִיהוּ יְאוֹרָא דְּעָדִיף מִכֻּלְּהוּ.

כַּד נָפְקִין וּמִתְפָּרְשָׁן אִנּוּן אַרְבַּע נַהֲרִין דְּנָפְקִין מִגִּנְתָּא דְּעֵדֶן, הַהוּא דְּאִקְרֵי פִּישׁוֹן, נָפִיל בְּהַהוּא יְאוֹרָא וְאִתְכְּלִיל בֵּיהּ. וְעַל דָּא מַלְכוּת בָּבֶל, אִתְכְּלִיל בְּהַאי. וּפִישׁוֹן אִיהוּ מַלְכוּת בָּבֶל. מִיְאוֹרָא דָּא אִתְּזָנוּ וְאִתְמַלְיָין כָּל אִנּוּן יְאוֹרִין אַחֲרָנִין.

בְּכָל יְאוֹרָא וְיאוֹרָא, אַזְלָא וְשָׁאט חַד תַּנִּינָא, וְאִנּוּן תֵּשַׁע. וְכָל חַד וְחַד נָקִיב נוּקְבָא בְּרֵישֵׁיהּ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (תהלים עד, יג): שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַּנִּינִים וְגוֹ׳. וַאֲפִילוּ הַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל הָכִי הוּא, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ נַפְחִין רוּחִין לְגַבֵּי עֵילָא וְלא לְתַתָּא.

כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א, א): בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. וּכְתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הַגְּדוֹלִים, בְּכָל עוֹבָדָא

דְּאִנּוּן עֶשֶׂר אֲמִירָן, קַיְימִין לְקָבְלַיְיהוּ אִנּוּן עֶשֶׂר יְאוֹרִין. וְחַד תַּנְיָנָא מִתְפָּרְפָּרָא בְּרוּחָא, לְקָבֵל כָּל חַד וְחַד.

וְעַל דָּא, חַד לְשִׁבְעִין שְׁנִין מִזְדַּעְזָע עָלְמָא, בְּגִין דְּהַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל כַּד הוּא סָלִיק סְנַפִּירוֹי וְאִזְדַּעְזַע, כְּדֵין כֻּלְּהוּ מִזְדַּעְזָעָן בְּאִנּוּן יְאוֹרִין, וְכָל עָלְמָא מִזְדַּעְזָעָא, וְאַרְעָא מִתְחַלְחֶלֶת, וְכֻלְּהוּ כְּלִילָן בְּהַאי תַּנִּין הַגָּדוֹל.

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וְגוֹ', אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, עוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית, חַבְרַיָּא לָעָאן בֵּיהּ, וְיַדְעִין בֵּיהּ, אֲבָל זְעִירִין אִנּוּן, דְּיַדְעִין לְרַמְזָא עוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית, בְּרָזָא דְּתַנִּין הַגָּדוֹל. וְעַל דָּא תָּנֵינָן, דְּכָל עָלְמָא לָא מִשְׁתַּלְשְׁלָא אֶלָּא עַל סְנַפִּירוֹי דְּדָא.

תָּא חֲזֵי וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְגוֹ', תָּנֵינָן הָיְתָה, וְאוֹקִימְנָא. בְּגִין דִּבְהַאי יְאוֹרָא קַדְמָאָה דְּקַאמְרָן, כַּד הַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל עָאל בֵּיהּ, כְּדֵין אִתְמַלְיָיא, וְשָׁאטִי וְדָעִיךְ נִיצוֹצִין דְּאִתְלְקָטוּ בְּאִנּוּן עָלְמִין דְּאִתְחָרְבוּ בְּקַדְמִיתָא.

אִנּוּן תַּנִּינִין אַחֲרָנִין דְּקַאמְרָן, הֲווֹ וְלָא הֲווֹ, אֲמַאי. בְּגִין דְּאִתְחַלָּשׁ חֵילַיְיהוּ דְּלָא יְטַשְׁטְשׁוּן עָלְמָא, בַּר לְשִׁבְעִין שְׁנִין, חַד זִמְנָא, וְאִנּוּן אִתְתַּקְפוּ בְּחֵילָא דְּהַהוּא תַּנִּין הַגָּדוֹל, וְהַאי אִיהוּ בִּלְחוֹדוֹי לְאִתַּתְקְפָא. וְאִלְמָלֵא נוּקְבֵיהּ קַיֶּימֶת לְגַבֵּיהּ, לָא יָכִיל עָלְמָא לְמִסְבַּל לוֹן.

עַד לָא קָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנוּקְבָּא, הָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ. תֹּהוּ הָיְתָה. וּלְבָתַר דְּקָטַל לָהּ, הֲוָה בֹּהוּ, שָׁרָאת לְאִתְקַיְימָא. וְחֹשֶׁךְ עַל. עַד לָא הֲוַת נְהִירָא עוֹבָדָא דְּעָבַד.

מֵה עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָחַץ רֵישֵׁיהּ דְּדִכּוּרָא לְעֵילָּא, וְאִתְכַּפְיָא, בְּגִין דְּהָא תְּהוֹמָא לְתַתָּא, לָא הֲוָה נְהִיר. מַאי טַעְמָא לָא הֲוָה נְהִיר, בְּגִין דְּהַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, הֲוָה נָשִׁיב רוּחָא עַל תְּהוֹמָא, וְאַחְשִׁיךְ לֵיהּ, וְלָא מְרַפְרְפָא לְתַתָּא.

וְעָבַר רוּחָא אַחֲרָא דִּלְעֵילָּא, וְנָשַׁב וּבָטַשׁ בְּהַהוּא רוּחָא, וְשָׁכִיךְ לֵיהּ, הָדָא הוּא דִּכְתִיב וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמָּיִם. וְהַיְינוּ דְּתָנֵינָן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּטַשׁ רוּחָא בְּרוּחָא, וּבָרָא עָלְמָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, נְהִיר נְהִירוּ דִּלְעֵילָּא, וּבָטַשׁ

[בא לה.]

(יום חֲמִישִׁי ; שְׁמוֹת קיג-קיד)

עַל גַּבֵּי רוּחָא דְּנָשִׁיב, וְאִסְתַּלָּק מֵעַל תְּהוֹמָא, וְלָא חָפָא לֵיהּ. כֵּיוָן דְּתְהוֹמָא אִתְנְהִיר, וְאִיהוּ אִסְתַּלָּק, כְּדֵין הֲוָה נְהִירוּ.

דָּא נָהִיר עַל רֵישֵׁיהּ, וּמַיָּא הֲווֹ נַפְקֵי מִגּוֹ אֲפוֹתֵיהּ, וְרוּחָא נָשִׁיב לְעֵילָּא. וְנָהִיר מִנְּהִירוּ דָּא, עַד דַּהֲוָה נָחִית נְהוֹרֵיהּ, מְנַצְנְצָא לְשִׁבְעִין וּתְרֵין נְהוֹרִין דְּשִׁמְשָׁא, כֵּיוָן דְּאִנּוּן נְהוֹרִין אִתְרְשִׁימוּ בְּגוֹ שִׁמְשָׁא לְתַתָּא, הֲווֹ חַיְיבַיָּא דְּעָלְמָא יַדְעִין בְּהוּ, וַהֲווֹ פַּלְחִין לְשִׁמְשָׁא. כֵּיוָן דְּאִסְתַּכַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאִנּוּן חַיְיבַיָּא, סָלִיק נְהוֹרֵיהּ וְגָנִיז לֵיהּ, אֲמַאי גָּנִיז לֵיהּ. בְּגִין דְּהַהוּא תַּנִּין, הֲוָה סָלִיק וְנָחִית, וּבָטַשׁ בְּאִנּוּן יְאוֹרִין, עַד דְּגָנַז לֵיהּ וְלָא אִתְגַּלְיָא.

וְזָרַע לֵיהּ זְרוּעָא בְּחַד צַדִּיק, דְּאִיהוּ גָּנְנָא דְּגִנְתָּא, וּזְרוּעָא דְּזָרַע בְּגִנְתָּא, בְּגִנְיזוּ בְּטְמִירוּ דְּהַאי אוֹר אִיהוּ.

כַּד הַאי תַּנִּין הַגָּדוֹל, חָמֵי דְּצָמַח בְּגִנְתָּא זְרוּעָא דְּאוֹר דָּא, כְּדֵין אִתְעַר לְסִטְרָא אָחֳרָא, לְהַהוּא נָהָר דְּאִקְרֵי גִּיחוֹן. וְאִתְפְּלָגוּ מֵימוֹי דְּהַאי גִּיחוֹן, חַד שְׁבִילָא דִּילֵיהּ, אִיהוּ אָזִיל גּוֹ הַהוּא זְרוּעָא דְּאַצְמְחָא גּוֹ גִּנְתָּא, וְאַנְהִיר בֵּיהּ בִּרְבוּ דְּזְרוּעָא דָּא, וְאִקְרֵי גִּיחוֹן.

וּמִגּוֹ הַהוּא רְבוּ דְּזְרוּעָא דָּא, אִסְתַּלַק לְרְבוּ דְּשִׁלְמֹה מַלְכָּא, כַּד אִסְתַּלַק לְמַלְכוּ, דִּכְתִיב (מְלָכִים א׳, א, לג): וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ אֶל גִּחוֹן, וּכְתִיב וּמָשַׁח אוֹתוֹ שָׁם. שָׁם, וְלֹא בַּאֲתַר אַחֲרָא, בְּגִין דַּהֲוָה יָדַע דָּוִד מַלְכָּא דָּא, וּמֵימוֹי אַחֲרָנִין אִסְתָּלָקוּ לְמַלְכוּ אַחֲרָא, וְדָא אִיהוּ מַלְכָּא דְּאִיהוּ תַּקִּיפָא.

וְהַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, אִתְעַר לֵיהּ, וְאִסְתַּלָּק סְנַפִּירוֹי דְּהַאי תַּנִּין, בְּהַהוּא נָהָר, לְאִתְתַּקְפָּא בֵּיהּ. וְכָל אִנּוּן שְׁאַר יְאוֹרִין כֻּלְּהוּ, סַלְקִין וְנַחְתִּין בְּתַקְפָּא דְּהַאי תַּנִּין הַגָּדוֹל, וְתָאַב וְעָאל לְהַהוּא יְאוֹרָא שְׁכִיכָא, וְאִשְׁתְּכַח בֵּיהּ.

וּכְדֵין, כַּד הַהוּא אוֹר אִתְגְּנִיז לְעֵילָּא לֵיהּ הַהוּא גָּנְנָא דְּקַאמְרָן, כְּדֵין נָפַק חֹשֶׁךְ קַדְמָאָה, וּבָטַשׁ עַל רֵישֵׁיהּ, בְּהַהוּא נוּקְבָא דְּאִתְמַחְיָא בֵּיהּ, וְאִתְפְּרַשׁ חַד חוּטָא, בֵּין הַהוּא נָהִירוּ דְּאוֹר דָּא דְּאִתְגְּנִיז, וּבֵין הַהוּא חֲשׁוֹכָא דְּחֹשֶׁךְ דָּא, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א, ד): וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

הַאי תַּנִּין, תָּב בְּהַהוּא פְּרִישׁוּ דְּהַאי חוּטָא דְּאַפְרִישׁ, וְאַפְרִישׁ לְאִנּוּן יְאוֹרִין, גּוֹ חֲשׁוֹכָא, וְאִתְפְּרָשׁוּ נוּנִין לְזַנְיֵיהוּ אִלֵּין מֵאִלֵּין, בְּהַהוּא פְּרִישׁוּ.

וְכַד אִתְפְּרָשׁוּ מַיִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין. כָּל אִנּוּן יְאוֹרִין אִתְפְּרָשׁוּ, וְעָאלוּ לְגוֹ הַהוּא יְאוֹרָא שְׁכִיכָא דְּאִתְבְּרִיר מִכֻּלְּהוּ, וְנָפִיק וְעָאלִין בֵּיהּ תְּלַת זִמְנִין בְּיוֹמָא.

וְכָל אִנּוּן נוּנִין דְּמִגַּדְלָן גּוֹ אִנּוּן יְאוֹרִין, פְּרִישָׁן אִלֵּין מֵאִלֵּין, וְאִקְרוּן לֵילוֹת, וְאִלֵּין אִנּוּן רָאשִׁין לְכָל אִנּוּן נוּנִין דְּנָפְקִין לְבַר, וְאִלֵּין שַׁלְטִין עַל כֻּלְּהוּ. וְאִלֵּין אִקְרוּן בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וּמֵהָכָא אִתְבַּדָּר לְבַר בּוּכְרִין, וְכֻלְּהוּ אִתְּזָנוּ מִשַּׁקְיוּ דְּאִנּוּן יְאוֹרִין. וְהַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, שַׁלְטָא עַל כֻּלְּהוּ.

וְכֹלָּא בִּפְרִישׁוּ דְּמַיִין עִלָּאִין, דִּכְתִיב וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם, וְאִתְרְשִׁימוּ מַיִין קַדִּישִׁין עִלָּאִין, וְאִתְפְּרָשׁוּ לְעֵילָּא, וּמַיִין תַּתָּאִין, אִתְפְּרָשׁוּ כֻּלְּהוּ אִלֵּין מֵאִלֵּין, קַדִּישִׁין וּדְלָא קַדִּישִׁין, וְעַל דָּא אִקְרוּן מַלְאָכִין עִלָּאִין פְּרִישָׁן, בְּגִין דְּאִתְפְּרָשׁוּ אִלֵּין מֵאִלֵּין לְזַנְיֵיהוּ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע, רָזָא דָּא, כַּד הַאי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, הֲוָה נָשִׁיב רוּחָא בְּהַהוּא נוּקְבָא, וּמְרַפְרְפָא לְגַבֵּי עֵילָּא, כָּל אִנּוּן עֲשָׂבִין הֲוָה מְהַפֵּךְ לוֹן לִיבִישׁוּ, עַד דְּרוּחָא אַחֲרָא נָשִׁיב בְּהַהוּא רוּחָא, וְשָׁכִיךְ לֵיהּ לְתַתָּא, וַעֲשָׂבִין צָמְחוּ כְּמִלְקַדְמִין. וְשַׁלְטִין וּמְשַׁבְּחָן וְאוֹדָן קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מִסְּטַר שְׂמָאלָא, וּלְגוֹ יְאוֹרָא שְׁכִיכָא, נָפְקִין בְּעִירִין לְזַנְיֵיהוּ, וְאַזְלִין לְמִקְרַב לְגַבֵּי דְּאִנּוּן עֲשָׂבִין וְלָא יַכְלִין, וְתָבִין לְאַתְרַיְיהוּ. כָּל אִלֵּין יְאוֹרִין אַזְלִין וְשָׁאטִין, עִם הַהוּא תַּנִּינָא דְּשַׁלִּיט בְּהוּ, וְסַחֲרִין לְאִנּוּן עֲשָׂבִין, וְלָא יַכְלִין. בַּר לְזִמְנִין, דְּרוּחָא עִלָּאָה לָא נָשִׁיב, וְאִיהוּ מְרַפְרְפָא רוּחָא בְּהַהוּא נוּקְבָא דִּלְעֵילָּא, כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא, כְּדֵין שָׁלִיט הַהוּא רוּחָא עַל אִנּוּן עֲשָׂבִין.

וְיאוֹרָא שְׁכִיכָא תָּב לְאַתְרֵיהּ, וְסַלְקָא וְנַחְתָּא. וּבְגִין דְּמֵימוֹי שְׁכִיכִין, אָזִיל בִּשְׁכִיכוּ, וְהַאי הַתַּנִּים הַגָּדוֹל סַלְקָא לְגַבֵּי אִנּוּן יְאוֹרִין, וַעֲשָׂבִין כֻּלְּהוּ מִגַּדְלָן סַחֲרָנֵיהּ דְּהַהוּא יְאוֹרָא שְׁכִיכָא וְאִלֵּין מְגַדְּלִין בְּכָל עִיבָּר, כְּדֵין סַלְקָא הַהוּא תַּנִּינָא וְאִתְרַבֵּי בֵּינַיְיהוּ, וְתָב לְכָל אִנּוּן יְאוֹרִין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, דָּא אִיהוּ נָחָשׁ בָּרִיחַ. אֲמַאי בָּרִיחַ. בְּגִין דְּסָגִיר לְתַרִּין סִטְרִין, וְלָא נָפִיק לְעָלְמִין אֶלָּא חַד זִמְנָא לְיוֹבְלָא.

וּבְסִפְרֵי קַדְמָאֵי, דָּא נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן, דְּאִיהוּ בְּעַקִּימוּ תָּדִיר, וְאַיְיתֵי לְוָוטִין עַל עָלְמָא, כַּד הַאי קָם, אִתְּבַר תּוּקְפֵּיהּ

[בא לה:]

(יום ששי; שמות קטו-קטז)

דְּהַהוּא תַּנְיָנָא, וְלָא יָכִיל לְמֵיקָם, עַד דְּאָבִיד גִּשְׁמֵיהּ. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּפִיף לֵיהּ גּוֹ יַמָּא, כַּד עָאל לְגַבֵּיהּ. וְאִיהוּ דָּרַךְ עַל תְּקֵפֵיהּ דְּיַמָּא. וְתְקֵפֵיהּ דְּיַמָּא דָּא, אִיהוּ תַּנְיָנָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (איוב ט, ח): וְדוֹרֵךְ עַל בָּמֳתֵי יָם.

וְכַד הַאי נָחָשׁ קָם, כְּדֵין מַה כְּתִיב (ישעיה כז, א): וְהָרַג אֶת הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם, דָּא אִיהוּ הַתַּנִּין הַגָּדוֹל. וְעַל דָּא כְּתִיב (יחזקאל כט, ג): הִנְנִי עָלֶיךָ. וְדָא נָחָשׁ, אִיהוּ מִאוֹרַת, בִּלְוָוטִין לְכֹלָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ תַּקִּיפָא עֲלֵיהּ, בְּתֻקְפֵּיהּ דְּהַהוּא נָהָר רַבְרְבָא, דְּאִקְרֵי חִדֶּקֶל, וְהָא אוֹקִימְנָא.

הַהוּא נָחָשׁ אִיהִי בְּיַבֶּשְׁתָּא כַּד נָפְקִין דָּא בְּדָא, דָּא דְּבְיַבֶּשְׁתָּא אִתְתַּקַּף תְּדִיר, בְּגִין דְּכָל אוֹרְחוֹי וְתִקְפּוֹי בְּיַבֶּשְׁתָּא אִיהוּ, וְאָכִיל אַרְעָא וְעַפְרָא תְּדִיר, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בראשית ג, יד): וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. דָּא גַּדִּיל בְּעַפְרָא, וְדָא גַּדִּיל בְּמַיָּא. נָחָשׁ דְּאִתְגַּדִּיל בְּמַיָּא, לָאו תַּקִּיפָא כְּהַאי דְּאִתְגַּדִּיל בְּיַבֶּשְׁתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב מִאוֹרַת חָסֵר.

וְדָא אִזְדַּמַּן לְגַבֵּי הַהוּא דְּמַיָּא. וְאַף עַל גַּב דְּאִזְדַּמַּן לְגַבֵּיהּ, לָא אֲגַח לְגַבֵּיהּ, אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּלְחוֹדוֹי, דְּקָטִיל לֵיהּ מִגּוֹ יַמָּא, כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא בְּגִין גַּסּוּת רוּחָא דְּבֵיהּ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (יחזקאל כט, ג): אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי וְגוֹ'.

וְעָבַר יְיָ לִנְגֹּף אֶת מִצְרַיִם וְגוֹ'. תָּנָא אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, הַאי קְרָא קַשְׁיָא, וְכִי וְרָאָה אֶת הַדָּם וְאַחַר כָּךְ וּפָסַח, דְּמַשְׁמַע דְּסִימָנָא הוּא דְּעָבִיד. וְאִי תֵּימָא בְּגִין דָּמָא דְּאִיהוּ מִצְוָה, אֲמַאי לְבַר. וַאֲמַאי בְּתִלַּת דּוּכְתֵּי דְּפִתְחָא. וְהָא כְּתִיב (דניאל ב) הוּא גַּלֵּי עֲמִיקָתָא וְגוֹ'. וּמַאי טַעְמָא בָּעָא דְּאִתְגַּלְיָא דָּמָא עַל הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת.

אֶלָּא תָּנָא, כְּתִיב (דברים לב, יט): וַיַּרְא יְיָ וַיִּנְאָץ, וּכְתִיב (בראשית ו, ה): וַיַּרְא יְיָ כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ. וְתָנִינָן לָא אִתְחֲזֵי אַשְׁגָּחוּתָא דִּלְעֵילָּא, אֶלָּא כַּד אִתְחֲזֵי לְתַתָּא עוֹבָדָא דְּאִתְעֲבִידוּ עוֹבָדָא מִנֵּיהּ וְעַל דָּא לָא מַשְׁגִּיחִין,

בַּר הַרְהוּרָא דְּעֲבוֹדָה זָרָה, דִּכְתִיב (דְּבָרִים יא, טז): הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם. וּמִדְּאִתְעֲבִיד עוֹבָדָא, אַשְׁגָּחוּתָא דִּלְעֵילָּא אִתְעַר, וּבְגִין כָּךְ, כֹּלָּא, בֵּין לְטָב וּבֵין לְבִישׁ, בְּעוֹבָדָא תַּלְיָא מִלְּתָא.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, כָּל שְׁוָקֵי מִצְרַיִם, מַלְיָין טַעֲנָן הַוּוֹ, וְעוֹד דִּבְכָל בֵּיתָא וּבֵיתָא, הַוּוֹ שְׁכִיחֵי זִינִין, דִּמְתַקְטְרֵי בְּחָרְשַׁיְיהוּ, בְּאִנּוּן כִּתְרִין תַּתָּאִין דִּלְתַתָּא, וּמִתְעָרִין רוּחַ מִסְאָבָא בְּגַוְוייהוּ.

וְרָזָא דִּמְלָה תָּנָא, כְּתִיב, וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת. אֲגֻדַּת אֵזוֹב לָמָּה. בְּגִין לְבַעָרָא רוּחַ מְסָאֲבָא מִבֵּינַיְיהוּ, וּלְאַחֲזָאָה בְּפִתְחַיְיהוּ, בְּהָנֵי תִּלַּת דּוּכְתֵי, מְהֵימְנוּתָא שְׁלִימְתָא. חַד הָכָא, וְחַד הָכָא, וְחַד בְּגַוְוייהוּ, בְּגִין כָּךְ, וּפָסַח יְיָ עַל הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף, מִשּׁוּם דְּחָמֵי שְׁמָא קַדִּישָׁא רָשִׁים עַל פִּתְחָא.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי אַמַּאי דָּמָא, דְּהָא תָּנִינָן, חִוָּר וְסוּמָק וְחַד דְּכָלִיל בֵּינֵי גַּוְונֵי. אָמַר לֵיהּ, תְּרֵי דָּמֵי הַוּוֹ, חַד דְּמִילָה, וְחַד דִּפְסִחָא. דְּמִילָה רַחֲמֵי. דִּפְסִחָא דִּינָא.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, לָאו הָכִי, אֶלָּא כְּמָה דְּאוֹלִיפְנָא, דְּאַחְזָר הַהוּא דָּמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַחֲמֵי, כְּאִילּוּ הַוּוֹ חִוָּר בְּגוֹ גַּוְונֵי, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (יְחֶזְקֵאל טז, ו): וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וְגוֹ'. וְאַף עַל גַּב דְּהַוָּה סוּמָקָא, אִתְחַזָּר לְרַחֲמֵי, דִּכְתִיב בְּדָמַיִךְ חֲיִי. וּבְגִין כָּךְ, רָשִׁים פִּתְחָא בִּתְלַת סִטְרִין, חַד הָכָא, וְחַד הָכָא, וְחַד בֵּינַיְיהוּ.

תָּאנֵי רִבִּי חִזְקִיָּה, תְּרֵין דָּמֵי אִתְחָזוּ, לָקַבֵּל תְּרֵי כִּתְרִין, דְּאִתְחָזוּ לְעֵילָּא בְּהַהִיא שַׁעֲתָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, חַד כִּתְרָא דִּכְלִילָא בִּתְרֵין סִטְרִין טְמִירִין,

[בא לו.]

(שַׁבַּת־קֹדֶשׁ; שְׁמוֹת קיז־קיח)

בְּרַחֲמֵי וְדִינָא.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, בְּכַמָּה אַתְרִין חָס קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל בְּנוֹי: עָבֵד בַּר נָשׁ בֵּיתָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לֵיהּ, כְּתוֹב שְׁמִי, וְשַׁוֵּי לְפִתְחָךְ, וְאַתְּ שָׁרֵי לְגוֹ בֵּיתָא, וַאֲנָא אוֹתִיב לְבַר בְּפִתְחָךְ לְנַטְרָא לָךְ. וְהָכָא אָמַר, רָשִׁים עַל פִּתְחָא רָזָא דִּמְהֵימָנוּתָא דִּילִי, וְאַתְּ שָׁרֵי לְגוֹ בֵּיתָךְ, וַאֲנָא נָטִיר לָךְ לְבַר, דִּכְתִיב וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר, וּכְתִיב וְרָאָה אֶת הַדָּם עַל הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח ד׳ עַל הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף.

תּוּ אָמַר רִבִּי אַבָּא, כְּגַוְונָא דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא עֲבָדוּ בְּהַהוּא שַׁעֲתָא. מַה שְׁמָא קַדִּישָׁא ה אִתְחָזַר בְּהַאי שַׁעֲתָא דִּינָא, אוֹף הָכִי אִתְחָזַר הַאי דָּמָא בְּהַאי שַׁעֲתָא דִּינָא, דִּכְתִיב וְרָאָה אֶת הַדָּם עַל הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת, רְשִׁימָא דְּכֻלְּהוּ סוּמָקָא, לְאִתְחָזָאָה, דְּהָא אִתְחָזַר בְּדִינָא, לְמֶעְבַּד נוּקְמִין.

וְרָזָא דִּמְלָה, כְּגַוְונָא דְּהַוֵי לְעֵילָּא בְּהַהוּא שַׁעֲתָא, כַּד בָּעֵי לְאִתְחַזָּאָה לְתַתָּא, אִי רַחֲמֵי רַחֲמֵי, וְאִי דִינָא דִינָא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם וְגוֹ׳. וּלְזִמְנָא דְּאָתֵי כְּתִיב (יְשַׁעְיָה סג, א): מִי זֶה בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה. דְּזַמִּין לְאַחְזָאָה כֻּלְּהוּ דִּינָא לְמֶעְבַּד נוּקְמִין.

וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר. מַאי טַעֲמָא, מְשׁוּם דְּתָנֵינָן, אָמַר רִבִּי יִצְחָק, לָא לִיבָעֵי לֵיהּ לְאִינָשׁ לְמֵיזַל בְּשׁוּקָא, וּלְאִשְׁתַּכְחָא בְּשׁוּקָא, בְּזִמְנָא דְּדִינָא תַּלְיָא בְּמָתָא, דְּכֵיוָן דְּרִשְׁוּתָא אִתְיְהִיב לְמְחַבְּלָא, מַאן דְּפָגַע בֵּיהּ אִתְזַק. וְהָכָא מְשׁוּם דְּדִינָא אִשְׁתְּכַח, לָא בַּעְיָא לְנָפְקָא לְבַר.

תַּנְיָא אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, בְּהַהוּא מַמָּשׁ דְּאִשְׁתְּכַח דִּינָא לְמִצְרָאֵי, בְּהַהוּא מַמָּשׁ אִשְׁתְּכַח רַחֲמֵי לְיִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, וְרָאִיתִי אֶת הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵיכֶם. וְכֵן תָּנָא, בְּכָל אִנּוּן כְּתְרִין קַדִּישִׁין דִּלְעֵילָּא, כְּמָה דְּאִשְׁתְּכַח דִּינָא, אִשְׁתְּכַח רַחֲמֵי, וְכוּלָּא בְּשַׁעֲתָא חֲדָא. תָּנָא רִבִּי חִזְקִיָּה, כְּתִיב (יְשַׁעְיָה יט, כב): וְנָגַף יְיָ

אֶת מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא. נָגֹף לְמִצְרַיִם, וְרָפֹא לְיִשְׂרָאֵל. מַאי וְרָפֹא. מִמַּאי שְׁנִימוּלוּ צְרִיכִים רְפוּאָה.

וְתָנָא, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁנִּגְּפוּ מִצְרָאֵי, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִתְרַפְּאוּ יִשְׂרָאֵל. דְּתַנְיָא אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, מַהוּ דִּכְתִיב, וּפָסַח יְיָ עַל הַפֶּתַח, מַאי עַל הַפֶּתַח. וּפָסַח יְיָ עֲלֵיכֶם מִבָּעֵי לֵיהּ. אֲבָל עַל הַפֶּתַח, עַל הַפֶּתַח מַמָּשׁ זֶהוּ פֶּתַח הַגּוֹף. וְאֵי זֶהוּ פֶּתַח הַגּוֹף. הֱוֵי אוֹמֵר זוֹ מִילָה.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, בְּשַׁעְתָּא דְּאִתְפְּלַג לֵילְיָא, וְכִתְרָא קַדִּישָׁא אִתְעַר לְגַבָּהּ דְּכוּרָא. וּמַאן דְּכוּרָא. חֶסֶד עִלָּאָה, דְּמַשְׁמַע, דְּדָא בְּלָא דָּא לָא סַלְקָא, וּבְגִין דָּא, דָּא מָחֵי, וְדָא מַסֵּי, וְכֻלָּא בְּשַׁעֲתָא חֲדָא.

וּכְתִיב, וּפָסַח יְיָ עַל הַפֶּתַח הַיָּדוּעַ. מַאי הַפֶּתַח, מִשּׁוּם דְּאִיהוּ פִּתְחָא וּמְשִׁיכָא דְּרוּחָא וְגוּפָא, וְתָא חֲזֵי, עַד לָא אִתְגְּזַר אַבְרָהָם, הֲוָה אָטִים וְסָתִים מִכָּל סִטְרוֹי. מִדְּאִתְגְּזַר אִתְפְּתַח מִכֻּלָּא, וְלָא הֲוֵי אָטִים וְסָתִים כְּקַדְמִיתָא.

וְהַיְינוּ דְּתַנְיָא (בְּרֵאשִׁית יח, א): וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל. מִשּׁוּם דְּאִתְגַּלְיָיא יו״ד. מַאי קָא מַיְירֵי. אֶלָּא אָמַר רִבִּי יִצְחָק דְּהוּא אַשְׁרֵי בְּגִלּוּיָא דָּא, חֶסֶד בְּצֶדֶק. וְדָא הוּא פִּתְחָא, דְּמַשְׁכְּנָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא, מַשְׁמַע דִּכְתִיב הָאֹהֶל, הָאֹהֶל הַיָּדוּעַ.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, כַּד אִתְגַּלְיָיא הַאי יו״ד, אִתְבָּשַׂר, וְאִתְבָּרַךְ בְּפֶתַח הָאֹהֶל, דְּהִיא צֶדֶק, לְאִתְבַּסְּמָא בְּחֶסֶ״ד. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב, כְּחֹם הַיּוֹם, דְּהוּא שַׁעֲתָא דְּשַׁלְטָא חֶסֶד, חוּלָקָא דְּאַבְרָהָם. וּמְנָא לָן דְּהַאי פֶּתַח הָאֹהֶל, אִתְבַּסַּם לְקָבְלֵיהּ דְּאַבְרָהָם. דִּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית כד,) : וַיְיָ בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל, דְּאִתְבָּסָם בְּחֶסֶ״ד, מִדְּאִתְגַּלְיָיא יו״ד.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל, כְּמָה דִּכְתִיב וַיְיָ בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל. דְּדָא הוּא פִּתְחָא קַדִּישָׁא, כְּתִרָא עֲשִׂירָאָה. כְּחֹם הַיּוֹם, כְּמָה דְּאִתְיְיהִיב לֵיהּ כִּתְרָא דְּחֶסֶד, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב כְּחֹם הַיּוֹם. כְּמָה דְּיָתִיב בְּהַאי, כָּךְ יָתִיב בְּהַאי, דְּלָא סָלִיק הַאי בְּלָא הַאי. דָּבָר אַחֵר,

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת תזריע מצורע

כה	יום ראשון	י' לעומר עלות השחר (72 דק') ... 5:00 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:12 | חצות היום ..... 12:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:38 | שקיעה ..... 7:05 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:26 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:18	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צא **ירושלמי:** קידושין כח **תוספתא:** פסחים ב **נ"ך:** נחמיה יא **משניות:** מגילה ב **זהר:** שמות א עמ' קה-קו	12
כו	יום שני	י"א לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:59 | סו"ז תפילה ..... 10:29 נץ החמה ..... 6:11 | חצות היום ..... 12:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:37 | שקיעה ..... 7:05 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:25 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:18	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צב **ירושלמי:** קידושין כט **תוספתא:** פסחים ג **נ"ך:** נחמיה יב **משניות:** מגילה ג **זהר:** שמות א עמ' קז-קח	13
כז	יום שלישי	י"ב לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:58 | סו"ז תפילה ..... 10:29 נץ החמה ..... 6:10 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:37 | שקיעה ..... 7:06 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:24 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:19	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צג **ירושלמי:** קידושין ל **תוספתא:** פסחים ד **נ"ך:** נחמיה יג **משניות:** מגילה ד **זהר:** שמות א עמ' קט-קי	14
כח	יום רביעי	י"ג לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:57 | סו"ז תפילה ..... 10:28 נץ החמה ..... 6:09 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:36 | שקיעה ..... 7:07 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:23 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:20	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צד **ירושלמי:** קידושין לא **תוספתא:** פסחים ה **נ"ך:** דברי הימים א א **משניות:** מועד קטן א **זהר:** שמות א עמ' קיא-קיב	15
כט	יום חמישי	ערב ראש חודש אייר, י"ד לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:56 | סו"ז תפילה ..... 10:28 נץ החמה ..... 6:08 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:35 | שקיעה ..... 7:08 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:23 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:21	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צה **ירושלמי:** קידושין לב **תוספתא:** פסחים ו **נ"ך:** דברי הימים א ב **משניות:** מועד קטן ב **זהר:** שמות א עמ' קיג-קיד	16
ל	יום שישי	א' דראש חודש אייר, ט"ו לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:54 | סו"ז תפילה ..... 10:27 נץ החמה ..... 6:06 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:34 | שקיעה ..... 7:08 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:22 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:21 **הדלקת נרות** (40 דק'): 6:28 (20 דק'): 6:48	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צו **ירושלמי:** קידושין לג **תוספתא:** פסחים ז **נ"ך:** דברי הימים א ג **משניות:** מועד קטן ג **זהר:** שמות א עמ' קטו-קטז	17
א	שב"ק	שבת קודש פרשת תזריע מצורע, שבת ר"ח אייר, ט"ז לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:53 | סו"ז תפילה ..... 10:27 נץ החמה ..... 6:05 | חצות היום ..... 12:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:33 | שקיעה ..... 7:09 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:21 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:22 מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:22	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צז **ירושלמי:** קידושין לד **תוספתא:** פסחים ח **נ"ך:** דברי הימים א ד **משניות:** חגיגה א **זהר:** שמות א עמ' קיז-קיח	18

אִשָּׁה לֹא צְרִיכָה כֶּסֶף, מַתָּנוֹת, פְּרָחִים, תַּכְשִׁיטִים, הִיא צְרִיכָה שֶׁתַּגִּיד לָהּ מִלָּה טוֹבָה; תֵּן מִלִּים טוֹבוֹת - כָּל הַבַּיִת שֶׁלְּךָ יִשְׁתַּנֶּה!

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)